

İndirilme Tarihi

05.02.2026 09:46:02

TİB 540 - ÇAĞDAŞ TEFSİR METİNLERİ - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, öğrencilerin çağdaş tefsir metinlerini okuyabilmelerini, bu metinlerde kullanılan kavram ve yorum yöntemlerini ayırt edebilmelerini, farklı çağdaş tefsir yaklaşımlarını karşılaştırabilmelerini ve ayetlerin bağlamıyla ilişkili yorumları değerlendirebilmelerini sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Bu derste çağdaş dönemde kaleme alınmış tefsir metinleri ele alınır. Modern dönemde tefsir ilminin ortaya çıkış şartları, çağdaş tefsirin temel özellikleri ve yöntemleri incelenir. Seçilen çağdaş müfessirlere ait metinler üzerinden kavramsal ve metinsel analizler yapılır. Ayetlerin bağlamı, yorum farklılıkları ve kullanılan yöntemler karşılaştırmalı olarak değerlendirilir. Ders kapsamında, çağdaş tefsir yaklaşımlarının klasik tefsir geleneğiyle ilişkisi ve modern düşünceyle etkileşimi ele alınır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Sabuni, Muhammed Ali, Saffetu't-Tefasir Daru'l-Kalem, Dimeşk 1997.; Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi. Hak Dini Kur'an Dili. İstanbul: Azim Yayınları, 2020.; Zuhayli, Vehbe. et-Tefsiru'l-Münir. Beyrut Dârul-Fikr, 1991.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

KARŞILAŞTIRMALI METİN OKUMALARI YAPILABİLİR.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

DOÇ. DR. YAHYA YAŞAR

Dersin Verilişi

Mein okuma ve müzakere yöntemi ve karşılaştırmalı analiz.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Yahya Yaşar

Program Çıktısı

- Çağdaş tefsir literatürünü tanıyabilir
- Çağımız tefsirlerinin yazılışında gözetilen başlıca hususlara vâkıf olabilir.
- Çağdaş tefsir ekolleri ve bunların Kur'an yorumunda izledikleri metotları örnekleriyle görebilir.
- Çağdaş tefsir eserlerinin dil ve üslûbunu öğrenebilir.
- Tefsirini okuduğu âyetler hakkında yapılan farklı yorumlardan haberdar olur ve bunları tartışabilir.
- Öğrenciler, çağdaş tefsir metinlerini felsefe, sosyoloji, psikoloji ve edebiyat gibi diğer disiplinlerle ilişkilendirebilecek ve disiplinler arası bir bakış açısı geliştirebilecek.
- Öğrenciler, çağdaş tefsir metinlerinde sunulan ilke ve önerileri güncel hayatta karşılaşılan sorunlara uygulayabilecek ve bu metinlerin pratik hayata nasıl yansıtılabileceğini değerlendirebilir.
- Öğrenciler, güncel sosyal, siyasi ve ahlaki sorunlara çağdaş tefsir metinlerinin nasıl çözümler önerdiğini inceleyebilecek ve bu çözümleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilir.

Hazırlık		Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
Sıra	Bilgileri			
1		Anlatma Yöntemi metin okuma müzakere	Çağdaş tefsire giriş ve Saffetü't-Tefâsir'in yöntem ve özellikleri	
2		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (1–5. ayetler): Antlaşmalar, sorumluluk ve toplumsal düzen	
3		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (6–16. ayetler): İnanç, güven ve toplumsal sınamalar	
4		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (17–28. ayetler): Dini otorite, aidiyet ve toplumsal sınırlar	
5		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (29–35. ayetler): Güç, adalet ve ekonomik sorumluluk	
6		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (36–42. ayetler): Zaman bilinci, mücadele ve toplumsal dayanışma	
7		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (43–59. ayetler): İtaat, eleştiri ve toplumsal çözülme	
8		klasik sınav	Ara Sınav	
9		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (60–66. ayetler): Sosyal adalet, infak ve ikiyüzlülük	
10		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi soru sorma metin okuma müzakere	Tevbe Suresi (67–72. ayetler): Münafıklık ve toplumsal ahlak	
11		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (73–80. ayetler): Toplumsal sorumluluk ve ahlaki uyarılar	
12		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (81–87. ayetler): Toplumsal çözülme ve bireysel tercihler	
13		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi (88–93. ayetler): Samimiyet, mazeret ve ahlaki sorumluluk	
14		Anlatma, metin okuma, tartışma, müzakere Yöntemi	Tevbe Suresi'nin çağdaş tefsiri: Genel değerlendirme ve yöntem analizi	
15		klasik sınav	Final Sınavı	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Uygulama / Pratik	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	10	5,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	10	4,00
Ev Ödevi	2	3,00
Ara Sınav Hazırlık	5	4,00
Vize	1	1,00
Final Sınavı Hazırlık	5	4,00
Final	1	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1	2	1	1	1	1	1	1	3	1	2	2	2	1	1		
Ö.Ç. 2	3	2	2	2	2	1	1	2	3	1	5	2	2	1		
Ö.Ç. 3	3	2	1	3	2	3	1	4	2	2	4	3	2	3		
Ö.Ç. 4	3	4	4	2	3	4	3	2	4	3	4	4	1	5		
Ö.Ç. 5	4	5	2	4	4	4	3	3	5	4	2	4	1	3		
Ö.Ç. 6	3	5	3	5	4	4	1	4	4	5	1	4	3	2		
Ö.Ç. 7	4	2	4	3	3	5	4	5	3	5	1	4	3	3		
Ö.Ç. 8	5	2	4	1	1	1	5	5	2	2	3	4	4	4		

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlemesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır
- Ö.Ç. 1 :** Çağdaş tefsir literatürünü tanıyabilir
- Ö.Ç. 2 :** Çağımız tefsirlerinin yazılışında gözetilen başlıca hususlara vâkıf olabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Çağdaş tefsir ekolleri ve bunların Kur'an yorumunda izledikleri metotları örnekleriyle görebilir.
- Ö.Ç. 4 :** Çağdaş tefsir eserlerinin dil ve üslûbunu öğrenebilir.
- Ö.Ç. 5 :** Tefsirini okuduğu âyetler hakkında yapılan farklı yorumlardan haberdar olur ve bunları tartışabilir.
- Ö.Ç. 6 :** Öğrenciler, çağdaş tefsir metinlerini felsefe, sosyoloji, psikoloji ve edebiyat gibi diğer disiplinlerle ilişkilendirebilecek ve disiplinler arası bir bakış açısı geliştirebilecek.
- Ö.Ç. 7 :** Öğrenciler, çağdaş tefsir metinlerinde sunulan ilke ve önerileri güncel hayatta karşılaşılan sorunlara uygulayabilecek ve bu metinlerin pratik hayata nasıl yansıtılabileceğini değerlendirebilir.
- Ö.Ç. 8 :** Öğrenciler, güncel sosyal, siyasi ve ahlaki sorunlara çağdaş tefsir metinlerinin nasıl çözümler önerdiğini inceleyebilecek ve bu çözümleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilir.